(Nº 8.) (Aº 1830.)

SURINAAMSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 28sten JANUARIJ.

PARAMARIBO.

SECRETARIJ VAN HET *GEMEENTE BESTUUR.*

Den 27sten Januarij 1830.

Ingevolge art. 2., van het *Reglement der Schutterij*, worden bij dezen, op daartoe bekomen autorisatie, opgeroepen, alle Manspersonen, dewelke hun 16de Jaar hebben bereikt en het 17de zijn ingetreden, als mede die, welke in den gepasseerden Jare uit *Europa* en van elders in deze Stad zijn aangekomen, zoo ook dezulken, van welke de redenen tot provisionele bevrijding van dienst, thans opgehouden hebben te bestaan, om te compareren aan de Hoofdwacht van voornoemde Schutterij, op Maandag den 1sten Februarij des morgens om 8 uren, ten einde volgens het voormelde Reglement, door eene Commissie uit den Krijgsraad bij de Schutterij te worden ingelijfd.

Zullende tegen de non-Comparanten worden geprocedeerd, conform art. 5, 72, 73, 74 en 124, van meergemeld Reglement.

En is voorts ter informatie van de Contribuanten der Burger Krijgskas dienende, dat de Quotisatie Lijst over het loopende Jaar in gereedheid, en van heden tot ultimo dezer maand, ter visie bij den Kapitein Kwartiermeester H. BENJAMINS, is liggende; kunnende de zoodanigen, welke vermeenen mogten te hoog te zijn getaxeerd, zich tot den 31sten Januarij, bij besloten billetten adresseren aan de Commissie van Doleantie, waarin bij Gouvernements Order, dd. 7 Januarij, Nº. 1, zijn benoemd:

Tot Voorzitter, den Raad van het Gemeente Bestuur D. EIJLERS, en tot leden, den Kapitein bij de Schutterij J. HELB, en de Heeren B. À COHEN en H. P. VAN MARK.

Zullende de functien van Secretaris, bij dezelve Commissie, worden waargenomen door den Kapitein Kwartiermeester bij voornoemde Schutterij; H. BENJAMINS.

De President van het Gemeente Bestuur,

L. B. SLENGARDE.

3de Oproeping.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

HAMBURG den eersten November.

Uit Bucharest heeft men de volgende berigten:

„De brieven uit Romelie en Bulgarie, Turksche provincien, grootendeels door de Russen bezet, alsook uit Bosnie, schilderen den toestand van de landstreken als hoogst ellendig af. In de twee eerste provinciën belet de tegenwoordigheid der Russen de knevelarijen der regeringloosheid. Doch men is beducht dat er nieuwe onlusten in Bosnie zullen uitbreken. De vrees, die de magt van den grooten heer inboezemde, verdwenen zijnde, zoo schijnt zijn gezag geheel vernietigd, en de middelen, die hij nog te zijner beschikking heeft, zullen waarschijnlijk onvoldoende zijn om dezelve te herstellen. Alle koophandel is verlamd en de banden van zamenleving schijnen insgelijks verbroken. De bejaarde Turken dragen de kenteekens van gevoelloosheid en smart op hun voorhoofd; zij leven afgezonderd en verslijten het grootste van hunnen tijd in de moskeën. Vele jonge Turken verlaten van tijd tot tijd Europa en begeven zich naar Azië. De bevolking die niet Mahomedaansch is, ziet het oogenblik met angst te gemoet, waarop de Russische troepen den Donau weder zullen overtrekken uit vreeze voor geweldenarijen, niet zoo zeer van den kant van het gouvernement, als wel van wege het Mahomedaansche volk, waartegen het gouvernement, met den besten wil van de wereld, haar niet zal kunnen beschermen."

AUGSBURG den eersten November.

De jongste berigten uit Petersburg deelen de volgende bijzonderheden mede, omtrent de krijgsverrigtingen van het afgezonderde Kaukasische korps.

„Na, het gevecht bij Chart, waarin de Lasen en de troepen van den Pacha van Trebizunt, die Beiburt bedreigd hadden, verstrooid waren geworden, ontving de Opperbevelhebber van het afgezonderde Kaukasische korps het stellige berigt, dat eene nieuwe aanzienlijke magt van dien Pacha, in het gebergte nabij de vesting Gjumisch-Chane bijeen trok. Graaf *Paskewitsch Erivanski* besloot derhalve dit punt te bemagtigen, en zond den oversten graaf *Simonitsch* met het Grusinische grenadier-regement, 3 pionier-kompagniën, eene afdeeling ruiterij en vier stukken geschut derwaarts. Nadat deze afdeeling op haren togt veelvuldige moeijelijkheden te bestrijden had gehad, ontdekte zij den vijand aan den verschansten berg Ghjaur Dag: zij greep denzelven moedig aan, verstrooide denzelven en vervolgde de vlugtelingen tot den avond; des anderen daags vroeg rukte zij voor Gjumisch-Chane. Inmiddels hadden de Turksche troepen die vesting verlaten, waarvan de inwoners, meestal Grieken, met hunnen bisschop aan het hoofd, de afdeeling met de afbeeldsels hunner heiligen te gemoet trokken; en den oversten *Simonitsch* de sleutels overhandigden. Ten einde de vijandelijke benden nog meerder uiteen te jagen. en tevens den weg naar Trebizunt nader te verkennen, verliet graaf *Paskewitsch* zijn leger bij het dorp Temljä, zijne rigting nemende naar het dorp Balachor, alwaar hij zich met de afdeeling van den oversten *Simonitsch* vereenigde. Zijne begaandje en ook zelfs zijn geschut achterlatende, vervolgde hij zijnen weg naar Trebizunt. Hoe dieper hij echter in het gebergte voortrukte, zoo veel te meerder zwarigheden hij ontmoette. Overal waren het slechts smalle paden, welke zich niet zelden in digte wouden verloren. Graaf *Paskewitsch* overwon echter al deze moeijelijkheden, en bereikte eene plaats, Karakaban genaamd, ongeveer 40 wersten van Trebizunt verwijderd. Van hier af werd de weg nog hoe langer zoo woester, zonder zelfs eenig spoor van plantengroei te vertoonen. Nadat de graaf zich overtuigd had van de onmogelijkheid, om, bij den naderenden herfst, welke in het hooge gebergte zeer vroegtijdig aanvangt, langs zulk eenen weg dieper door te dringen, keerde hij naar Erzerum terug. Het rapport van graaf *Paskewitsch*, waarbij hij dit berigt mededeelt sluit op het reeds medegedeelde berigt van de nederlaag der Turken bij Mucha-Estat, hun door generaal-majoor *Hesse* toegebragt. Hiermede kan men voorts de operatiën in Aziatisch Turkije voor geëindigd houden, alzoo het berigt van den gesloten vrede aldaar ongetwijfeld reeds ontvangen moet zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS den 1sten November.

De *Courier des Electeurs* en na dat blad de *Messager* spreken van eenen brief, onder dagteekening van 30 October uit Londen ontvangen. Volgens denzelven willen verscheidene groote mogendheden eenen Koning aan Griekenland geven. Engeland en Oostenrijk, zegt men, slaan den Prins van Hessen-Homburg voor, Frankrijk daarentegen Prins *Karel*, broeder des Konings van Beijeren; Rusland zou zich volkomen onzijdig houden, doch de briefschrijver meent te mogen onderstellen, dat het den Beijerschen prins meer dan deszelfs mededinger begunstigt.

De laatste berigten nopens de reis hunner Siciliaansche Majesteiten behelzen, dat zij den 22 October te Turijn aangekomen zijn, de Koning van Sardinië was hun een postrit aan gene zijde zijner hoofdstad te gemoet gereisd, en had hen regtstreeks naar zijn slot Aglié geleid. Men weet thans stellig, dat deze vorstelijke personen ook voornemens zijn onze hoofdstad te bezoeken, doch eerst op de terug reis uit Spanje; gedurende hun verblijf alhier, zullen zij het Elijsée-Bourbon bewonen. Het *Journal du Commerce* verhaalt dat de Koning van Napels aan den Geneuschen Bankier *Rabara* eene som van vier en een kwart millioen franken heeft doen overmaken, om tot fonds voor zijne uitgaven te Madrid en elders op den Spaanschen grond te strekken. Ook de Napolitaansche minister van finantien, de Ridder *de Medici*, doet de reis naar Spanje; de *Constitutionnel* berigt, dat hij daartoe den 15 October van Napels vertrokken is.

Hetzelfde blad beweert dat er allerlei geruchten omtrent het lot van den aan Napels uitgeleverden *Golotti* rondloopen. Volgens sommige zou de aanstaande Koningin van Spanje deszelfs vergiffenis van den Koning haren vader verzocht en verkregen hebben; volgens andere, had de Koning, krachtens zijn prerogatief, de over *Galotti* uitgesprokene doodstraf in vijf- en twintig jarige ballingschap veranderd; volgens nog andere, eindelijk, hadden *Galotti's* regters bevonden, dat de ingebragte beschuldigingen ongegrond en de tegen hem opgekomene getuigen bijna allen valsch waren.

De *Indicateur* van Bordeaux deelt eenen brief uit de Havanna mede, volgens welken Generaal *Barradas* te Tampico uit Kuba slechts eene versterking van drihonderd man te wachten had. Men had bij de expeditie gerekend niet op de magt welke men zond, maar op die welke den aanvallers in het Mexikaansche land moest toevallen, ten gevolge der verdeeldheden die er heerschten; doch sedert de aankomst der Spanjaarden hoorde men er van die verdeeldheden niet meer spreken. — In Spanje liep een gerucht, dat de expeditie Vera-Cruz bemagtigd had; doch dit scheen eene nadere bevestiging zeer te vereischen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 2 November.

Brieven, heden uit Baltimore aangekomen, bevatten, ten aanzien der Spaansche expeditie tegen Mexiko, berigten, die, aldaar door het schip de *Matilda*, kapitein *Bailij*, in het begin van October uit Tampico werden aangebragt. Zij zijn gedagteekend: Tampico, den eersten September, en luiden als volgt:

„In den nacht van den 24 der voorgaande maand bragt de generaal *Santa Anna* zijne troepen, ten getale van ongeveer 1400 man, van de oude stad Tampico over, en viel het gedeelte van het Spaansche leger aan, hetwelk alhier overgebleven was, naardien de generaal *Barradas* zich naar Altemeira begeven had, in hoop van den generaal *la Garza*, die zich aldaar met een gedeelte der Mexikaansche krijgsmagt bevond, te overvallen. Tegen twee ure in den morgen van den 22 begon het gevecht alhier in de straten en van de daken der huizen, en duurde tot tien ure, als wanneer de Spanjaarden eene zamenspraak met den vijand begeerden en in de overgaaf der stad aan *Santa Anna* toestemden; doch op dit oogenblik kwam de generaal *Barradas*, die blijde was, met zijne magt van Altemeira terug te zijn, en keerde de kans van den dag. Er werd een verdrag gesloten, waarbij *Santa Anna* de stad weder overgaf en verkreeg, om ongehinderd met zijne troepen naar zijne vorige stelling bij de oude stad Tampico terug te trekken, alwaar hij zich thans bevindt en zijne magt versterkt, hetwelk hem zeer gemakkelijk valt, naardien alle de Mexikanen uit die streek, van 18 tot 60 jaren oud, zich bij hem vervoegen. De Mexikanen zijn verzekerd, dat hunne eerstvolgende aanval zal gelukken, en dat *Barradas*, die aan alle zijden zal omringd zijn, zich zal verhangen, wanneer hij de stad en zijne troepen aan den dapperen *Santa Anna* kan overgeven.

„Vóór den aanval der stad zijn wij in staat geweest, de weinige Amerikaansche eigendommen, die hier waren, aan boord van schepen op de rivier in veiligheid te brengen. Wij twijfelen geenzins, of *Barradas* zal zich spoedig moeten overgeven, en de rust weder hersteld zijn. De Mexikaansche krijgsmagt, welke zich thans in de oude stad en bij Altemeira bevindt, wordt op niet minder dan 10,000 man geschat, die dagelijks nog vermeerderd worden door het volk, hetwelk uit het binnenland naar het leger toevloeit, en bezield met den hevigsten haat tegen de aanvallers, bereid is, het leven voor het vaderland te laten.

„Voorts zijn wij onderrigt, dat men den 31 aan boord vernomen heeft, dat *Barradas* met eene parlementaire vlag vertrokken was, om *Santa Anna* te spreken; dat er vele zieken in Tampico waren; dat er meer dan 700 man van de troepen aan de koorts lagen."

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 8 November.

Gisteren heeft de plegtige verloving van H. K. H. Prinses *Marianne* der Nederlanden en Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen plaats gehad.

Over één ure 's namiddags zijn Z. K. H. Prins *Albert*, vergezeld van deszelfs broeder, Z. K. H. Prins *Karel* van Pruissen, en beider gevolg, door vier hofkoetsen, van het paleis op het plein, hetwelk HH. KK. HH. betrokken hebben, afgehaald en naar het Koninklijk paleis gereden. Aldaar gekomen zijnde, heeft er de plegtige verwisseling der ringen en daarna groote tafel voor het Koninklijk huis en de Hofstaten in groot gala, plaats gehad.

Des avonds is er groot cercle geweest, zoo voor het corps diplomatique als voor alle de personen, die aan Hunne Majesteiten zijn voorgesteld geworden, tot het aannemen der gelukwenschingen, ter gelegenheid van de verloving.

Volgens het programma der plegtigheid zoude er eene tooneelvertooning in gala des avonds in den Schouwburg plaats hebben. Reeds vroeg op den namiddag was er een zeer groote toevloed van personen in het gebouw vereenigd, om dezelve bij te worden. Omstreeks half zeven ure werden de toegangen geopend. Het corps diplomatique en de Ministers kwamen over half 7 ure in de zaal en werden spoedig gevolgd eerstelijk door HH. KK. HH. Prins en Prinses *Fredrik* en Z. K. H. Prins *Karel* van Pruissen, welke zich in de gewone loge van Z. M. den Koning plaatsten; daarna traden in Hoogstderzelver gewone loge binnen HH. KK. KK. HH. de Prins en Prinses van *Oranje*, benevens de drie jonge Prinsen, hunne Zonen, waarvan de twee oudsten in hunne uniform van Kolonel waren; en eindelijk verscheen in eene zeer smaakvol ingerigte loge, over het tooneel, HH. MM. de Koning en de Koningin, benevens H. K. H. de Prinses *Marianne* en Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen; plaatsende zich het Vorstelijk paar in het midden van HH. MM. Telken maal, bij het inkomen van de leden van het Koninklijk gezin, hief het orkest het volkslied: *Wilhelmus van Nassauwen* aan, en gaven de toeschouwers door een onafgebroken handgeklap de ondubbelzinnigste blijken van hunne toejuiching en vreugde. Vervolgens nam de tooneelvertooning eenen aanvang. Het eerste stuk, hetwelk opgevoerd werd, was *de Boezemvriend*, in hetwelk eerst door de Actrice *J. C. Hoedt* en daarna door den Acteur *Ruffa*, eenige op dit feest toepasselijke dichtregelen werden gezongen, hetgeen mede door algemeene en herhaalde toejuichingen beantwoord werd. Bij het eindigen van het eerste stuk verliet H. K. K. H. de Prinses van *Oranje* de zaal. Vervolgens heeft men het tweede stuk: „*Tot middernacht of list tegen list*", gegeven, waarmede de tooneelvertooning werd besloten.

Mengelwerk.

GEDACHTE OVER DE VRIENDSCHAP.

De klagt over het gebrek aan ware vriendschap onder de menschen is zoo oud als algemeen. Maar is zij gegrond ook? Ja en neen, — want de oplossing dezer vraag verschilt, naar het standpunt van waar zij beschouwd wordt. Bij de ontleding derzelve, hebbe men, echter, wel acht te geven, dat men geene namen met zaken verwarre, en niet, als vriendschap, hier te pas brenge die ellendige verbintenissen, door luim of baatrekening gesmeed, welke in de wereld daarvoor gangbaar zijn; maar dat men die vriendschap op het oog houde, welke onder deugdgezinde menschen dus genaamd wordt. Van laatstgemelde geldt hier eigenlijk de vraag, welke ons te beschouwen staat, en voor eene tweeledige beantwoording vatbaar toeschijnt.

Heeft men zijne begrippen aangaande de vriendschap ontleend uit de schriften der dichters en wijsgeeren, en meet men, naar hun ideaal, de vriendschap af, zoo als die in het gewone leven wordt aangetroffen, dan zal men, gewis, herhaalde teleurstelling ondervinden en, in het streven naar beter, hier wel altijd onvoldaan blijven. Gevolgelijk — dus zoude men kunnen vragen, — is dit ideaal dan slechts eene schim der dweeperij, of een teelt van een verwijfd sentimentelisme? O neen! want dan zouden de edelsten en besten van ons geslacht, door alle tijden heen, dweepers of zotten moeten geweest zijn. Maar deze allen zijn hierin overeengekomen dat de grondtrekken van dit verheven beeld in onzen aanleg zijn ingeweven; doch de oorspronkelijk-reine glans van hetzelve is verloren gegaan. De schuld ligt dus bij den beschouwer, die dwaalt in de toepassing van het aangegeven model en hier op aarde wil vinden, wat eigenlijk in den hemel te huis behoort.

Doch houdt men zich, in het streven naar vriendschap, bescheiden te vreden met hetgene echte levenswijsheid daarvoor aangeeft, dan zal men, wel is waar, hetgene men onder de menschen als zoodanig aantreft, altijd beneden het schoone ideaal van de dichters en wijsgeeren vinden, maar ook niet zoo dikwerf naar eene schaduw grijpen, en ten slotte leeren toestemmen, dat de vriendschap, even als het geloof en de liefde, eene plant is, waarvoor de luchtstreek dezer aarde te koud is, dan dat zij daarin reeds tot rijpheid konde komen, en dat eene meer volkomene ontwikkeling haar eerst in hoogere gewesten wacht.

MAN EN VROUW IN DERZELVER ONDERSCHEIDEN WERKKRING.

Meermalen heb ik mij zelven afgevraagd, waarom men niet veel meer weltevredene vrouwen dan mannen ziet. Zij schijnen toch veel meer reden tot weltevredenheid te hebben dan wij. In welk eenen bepaalden kring leven zij; welk een ligt overzienbaar geheel; welk eene werkzaamheid in de tastbare nabijheid; welk een doelmatig werken, ordenen, regeren; welk een verheugend gezigt van het nut harer bezigheden, en hoe snel volgt het loon op het nut door haar aangebragt. Hoe kleint alles onder hare handen; hoe wordt haar alles, als in den slaap, toegevoegd; welke vrolijke vooruitzigten en verwachtingen bij al wat zij voornemen en doen, daar zij meestal alles, wat haar te doen staat, alleen kunnen verrigten en geene andere hulp dan den zegen des hemels behoeven.

Hoe geheel tegenovergesteld schijnt, daarentegen het resultaat onzer beschouwing voor den man te zijn, wanneer wij zijne verrigtingen met die der vrouwen in vergelijking willen brengen. Hoe wijd uitgestrekt en onoverzienbaar is zijn werkkring, zonder dat hij van zulk eene uitgebreide werkzaamheid de gewenschte vruchten kan inoogsten, omdat zij zich te ver van hem uitstrekken en dikwijls, hoeveel nut hij door zijne onvermoeide pogingen ook bedoelt te stichten, dezelve door de boosheid, weerspannigheid en eenvoudigheid der menschen, door vooroordeel en partijgeest, onheil en rampen bewerken, even gelijk een weggeworpen steen, waarvan men niet met zekerheid zeggen kan, waar hij zal nedervallen. Hoe onwaardig is niet somtijds het juk dier dienstbaarheid waaronder hij zijnen hals krommen moet; hoe eentoonig en vervelend is niet dikwijls het werk zelve, dat vaak even zoo goed door een kunstig werktuig als door hem kon zijn verrigt geworden; hoe geheel onzeker zijn de gevolgen van zijnen arbeid, daar hij veelal, onder hoop en vrees, wagen moet, wat het lot beschikken zal; hoe zelden komt hem het goede, dat hij heeft helpen bevorderen, onder de oogen, en hoe ver is niet menigwerf zijn loon van hem verwijderd.

En bij dat alles evenwel — wie zou zijnen stand als man voor dien der vrouw willen ruilen? Alle deze onaangenaamheden toch worden den man daardoor verzoet, dat hij, met ver ziende blikken, natuur, leven en staat in het groot overziet: de gezigtskring der vrouw, daarentegen, is binnen hare enge woning beperkt en gaat ook slechts over kleine bijzonderheden; zij is er met hare onderhoorigen dikwijls slechter aan dan de man met de zijne; de man maakt, ook bij geringe vlijt en verdienste, aanspraken, en geldt in huis en in gezelschappen voor.... een man! Hij maakt het zich gemakkelijk, soms ten koste der vrouw, die daarenboven door de Natuur reeds tot duizende ongemakken en ontberingen veroordeeld is en die dikwijls weinig dank en liefde daarvoor inoogst. Niet zelden moet zij ontberen wat zij verdiend heeft, terwijl aan de andere zijde de man niet schaars geniet, waar hij niets heeft verdiend.

Aan de beide zijden alzoo vinden wij licht en schaduw, en ook hier wordt het bewaarheid, dat er niets bestaat, dat niet zijne goede zoowel als zijne donkere zijde heeft. Hier vinden wij die geheel en al in tegenstelling tot elkander. Wat in *zijnen* werkkring den man als *man* verheft en veredelt, zou in den *haren* de vrouw als *vrouw* verlagen en ontsieren; en zoo ook omgekeerd. Maar voorzeker wordt nergens een schooner geheel geboren, dan door de zamensmelting van twee uitersten, die geheel uiteenloopen, maar bij aanraking de volmaaktste harmonie opleveren. En zoo is het ook hier: beide, zoowel de man als de vrouw, zullen in den werkkring, waarin zij geplaatst zijn, hoogst gelukkig zijn en nimmer opdroogende bronnen van tevredenheid en vergenoegen vinden, waar eenstemmige gezindheid beiden bezielt en zoowel de vreugden des eenen door de andere genoten, als de wederkeerige lasten gezamenlijk gedragen worden. Dan eerst gevoelt — niet de *man* of *vrouw* maar — de *mensch*, op welk een verheven standpunt hij is geplaatst, welk eenen rijken werkkring voor hem geopend is en blijmoedig arbeidt hij aan de taak, door de Natuur zelve, in zijne onderscheidene van elkander afwijkende betrekkingen, hem opgelegd.

Ter Drukkerij van de ERVEN J. BRINK.